

Τετάρτη και Παρασκευή

Από τις ωραιότερες παραδόσεις του σχολείου ελληνικής γλώσσας της Ελληνικής Κοινότητας στη Μόσχα είναι οι συγκεντρώσεις των μαθητών στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Μόσχα, κατόπιν σχετικής προσκλήσεως του Έλληνα Προξένου στις διάφορες έορτές κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Πρός τό τέλος της επίσημης έορτής - δεξίωσης μετά τα ελληνικά τραγούδια, ποιήματα και ελληνικούς χορούς που ετοιμάζουμε για κάθε έορτή, καθόμαστε λίγο στο σαλόνι, δάσκαλοι, γονείς, γιαγιάδες των παιδιών και οί μαθητές, και άκοϋμε ιστορίες άπό τή ζωή τους τά χρόνια που άρκετοί ελληνικής καταγωγής πολίτες τής Σοβιετικής Ένώσεως ζοϋσαν στην έξορία, όπως και πολλοί άλλοι, Τάταροι, Γερμανοί, Πολωνοί, Γεωργιανοί κ.ά.

Σήμερα θέλω νά σās έκθέσω τήν ιστορία μιās γιαγιās, όπως μās τή διηγήθηκε:

«Έγκατασταθήκαμε σέ μιά κωμόπολη τής Σιβηρίας. Έκει για Θεό δέν μιλοϋσαν. Οί ντόπιοι κάτοικοι μέ πολλή προσοχή και φόβο καμιά φορά μιλοϋσαν για θρησκευτικά θέματα. Οί γονείς μας δέν ήταν άθεοι, άλλα τήν πίστη τους δέν τήν έδειχναν. Κάποια μέρα, ζαφνικά άρρώστησε ή μητέρα μου. Τό βαρύ κλίμα τής περιοχής δέν τή βοήθησε.

Ο πατέρας μου την πήγε σε άλλη κωμόπολη, διότι εκεί πού μέναμε δεν υπήρχαν γιατροί. Πρίν ξεκινήσουν, μιά γειτόνισσα με πολλή προσοχή τούς είπε: "Καλό δρόμο νά έχετε. Όταν φθάσετε, μὴν ἀμελήσετε νά επισκεφθεῖτε τὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σκέπης καὶ νά ανάψετε ἓνα κεράκι".

Στό ναό τόν πλησίασε ὁ ἐπίτροπος, ὁ ὁποῖος τόν συμβούλευσε νά προσευχηθεῖ γιὰ τὴν υγεία τῆς μητέρας μου στὴ θεία Λειτουργία τῆς ἐπομένης ἡμέρας. Τοῦ πρότεινε μάλιστα νά τόν φιλοξενήσει τὸ βράδυ στό σπίτι του γιὰ νά ξεκουρασθεῖ λίγο. Ἀλλά ξεκούραση γιὰ τόν πατέρα μου ἦταν ἡ συζήτηση μὲ τόν κ. Γῶργο, τόν ἐπίτροπο, μέχρι τὸ πρωί. Τοῦ μίλησε γιὰ τὴν εὐθύνη μας ὡς χριστιανῶν, γιὰ τούς ἁγίους "Ἕλληνες Πατέρες καὶ Οἰκουμενικούς Διδασκάλους, τούς μάρτυρες, ὁμολογητές κ.ἄ.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ ταξίδι ὁ πατέρας μου ἐπέσρεψε τελειῶς ἀλλαγμένος. Ἄρχισε νά προσεύχεται, νά νηστεύει, μάλιστα, Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ πολὺ αὐστηρά, καὶ μαζί μὲ αὐτόν ὅλη ἡ οἰκογένεια. Κάθε Σάββατο καὶ Κυριακὴ πήγαινε ὅλη ἡ οἰκογένεια στὴν κωμόπολη μὲ τὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σκέπης γιὰ νά λειτουργηθοῦμε.

Ἡ τακτικὴ συμμετοχὴ μας στὶς ἀκολουθίες καὶ ὁ χρόνος πού χρειαζόταν κάθε φορά, μᾶς δυσκόλευαν στὶς φροντίδες γιὰ τὸ σπίτι καὶ τὴν τροφή μὲ σανὸ τῆς ἀγελάδας μας, ἀπαραίτητης γιὰ τὸ γάλα. Τί θά κάναμε; Ἡ ἀγελάδα χωρὶς σανὸ δὲν θά ἄντεχε. Ὁ πατέρας γνώριζε πολὺ καλά. Ἄρχισε νά προσεύχεται. Τὸ ἀποτέλεσμα; Γεγονός σύντομο καὶ θαυμαστό.

Ἄργά τὸ βράδυ κι ἐνῶ ἐτοιμαζόμαστε γιὰ προσευχή, ἀκοῦμε ξαφνικά φωνές καὶ πατήματα ἀλόγων. Ξαφνιαστήκαμε.

— Ἀφεντικό, βγές ἔξω νά παραλάβεις τὸ σανό.

Τρέχει ὁ πατέρας στὴν αὐλή καὶ βλέπει μπροστά του δύο τεράστιες ἄμαξες γεμάτες σανό. Τὶς ὀδηγοῦσαν δύο παλικάρια, τὰ ὁποῖα σιγά-σιγά ἄρχισαν νά τὶς ξεφορτώνουν. Ὁ πατέρας τὰ ἔχασε! "Ὅταν συνῆλθε,

τούς ρώτησε:

— Ποιοὶ εἶστε, λεβέντες μου;

— Ἐγὼ εἶμαι, ἀπάντησε μὲ χαμόγελο ὁ πρῶτος, Τετάρτη. Κι ἐγώ, συμπλήρωσε ὁ δεύτερος, Παρασκευὴ. Κι ἔφυγαν χαρούμενοι.

Ποιὸς μπορεῖ νά μετρήσει τὰ θάκρυα εὐγνωμοσύνης μας μπροστά στὴν ἁγία εἰκόνα, γι' αὐτὸ τὸ ἀπρόσμενο δῶρο;

"Ὅταν πέθανε ἡ μητέρα μου, ὁ πατέρας ἀποφάσισε νά μετακομίσουμε καὶ νά ἔρθουμε πιὸ κοντὰ στὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σκέπης. Το χωριουδάκι ἦταν δίπλα στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ κι ἔτσι μὲ τὸ τρένο κάθε Σάββατο πηγαίναμε στὸν ἑσπερινό, καὶ τὴν Κυριακὴ στὴ θεία Λειτουργία.

Ἐχασε τὴ δουλειά του ὡς μηχανικός, ἀλλὰ βρῆκε ἐργασία πιὸ σημαντικὴ: φύλακας στὸν ἱερό ναὸ τῆς Ἁγίας Σκέπης. Προσευχότανε μὲ πίστη ἀδιάκοπα.

— Θά ῥθει καιρὸς, μᾶς ἔλεγε, πού τὰ καταστήματα θά εἶναι γεμάτα ἀπὸ τρόφιμα, ἐδῶ θά κτισθεῖ μεγάλος ναός, θά ἔρχονται ἀρχιερεῖς γιὰ τὴ θεία Λειτουργία...

Ἐμεῖς γελοῦσαμε.

— Τί παραμύθια μᾶς λές πατέρα; τοῦ λέγαμε. Ἐμεῖς ἀγοράζουμε μικρὲς ποσότητες τροφίμων μὲ κουπόνια καὶ τὸ χωριουδάκι μας εἶναι ἀσήμαντο».

Πέρασαν τὰ χρόνια. Ὁ πατέρας μου πέθανε τὸ 2000. Ἐξὶ χρόνια ἀργότερα ὁ τοπικὸς ἀρχιερεὺς Σέργιος τέλεσε τὰ ἐγκαίνια μεγάλου ἱεροῦ ναοῦ, πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλαδιμήρου, μητροπολίτου Κιέβου, τὸν ὁποῖο σκότωσαν οἱ κομμουνιστές τὸ 1918. Καὶ τὸ 2018 υπῆρχαν, παιδιὰ μου, στό χωριουδάκι πού ζήσαμε καὶ στὶς γύρω περιοχές 500 ἐνορίες».

Τελείωσε ἡ γιαγιά μὲ συγκίνηση τὴ διήγηση μὲ τὴν εὐχή: «Παιδιὰ μου, ἡ ζωὴ τοῦ ἀπλοῦ ἐξόριστου Ἑλλήνα νά γίνει παράδειγμα ζήλου καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό, τὴν Ἐκκλησία Του καὶ τὸν ἄνθρωπο».

Dr. Ναταλία Γ. Νικολάου
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Λομονόσοφ Μόσχας